

Cel 3: Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt

Zapewnienie wszystkim w każdym wieku zdrowego życia oraz promowanie dobrostanu stanowi podstawę zrównoważonego rozwoju. Zrobiono duży krok do przodu jeśli chodzi o wydłużenie średniej oczekiwanej długości życia i ograniczenie najczęstszych przyczyn zagrażających życiu dzieci i matek. Znaczny postęp uczyniono w zakresie zwiększenia dostępu do czystej wody i odpowiednich warunków sanitarnych, zmniejszenia zachorowań na malarię, gruźlicę, polio oraz rozprzestrzeniania się zakażeń HIV/AIDS. Jednakże należy znacznie zwiększyć wysiłki na rzecz całkowitej eliminacji wielu chorób i rozwiązania licznych problemów w obszarze zdrowia, zarówno tych istniejących od dawna, jak i tych nowo powstających.

Zadania

- Do 2030 roku zmniejszyć globalny wskaźnik śmiertelności okołoporodowej do poziomu mniejszego niż 70 przypadków na 100 tysięcy żywych urodzeń.
- Do 2030 roku wyeliminować przypadki zgonów wśród noworodków i dzieci poniżej piątego roku życia, którym można zapobiec. Wszystkie państwa będą dążyć do ograniczenia umieralności noworodków co najwyżej do poziomu 12 przypadków na tysiąc żywych urodzeń i umieralność dzieci poniżej piątego roku życia co najwyżej do poziomu 25 przypadków na tysiąc żywych urodzeń.
- Do 2030 roku wyeliminować epidemie AIDS, gruźlicy, malarii i zaniedbanych chorób tropikalnych oraz zwalczyć wirusowe zapalenie wątroby, choroby przenoszone przez wodę oraz inne choroby zakaźne.
- Do 2030 roku obniżyć o 1/3 przedwczesną umieralność z powodu chorób niezakaźnych poprzez zapobieganie i leczenie oraz promowanie zdrowia psychicznego i dobrostanu.

- Wzmocnić zapobieganie i leczenie uzależnień od środków odurzających, w tym narkotyków oraz szkodliwego spożycia alkoholu.
- Do 2020 roku zmniejszyć o połowę liczbę wszystkich rannych i ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych na świecie.
- Do 2030 roku zapewnić powszechny dostęp do świadczeń z zakresu zdrowia seksualnego reprodukcyjnego, w tym planowania rodziny, informacji i edukacji oraz włączyć zdrowie reprodukcyjne do krajowych strategii i programów.
- Zapewnić powszechną opiekę zdrowotną, w tym zabezpieczenie przed ryzykiem finansowym, dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej wysokiej jakości oraz bezpiecznych, skutecznych, wysokiej jakości, przystępnych cenowo lekarstw i szczepionek.
- Do 2030 roku znacząco obniżyć liczbę zgonów i chorób powodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby.
- Wzmocnić proces wdrażania Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu (*World Health Organization Framework Convention on Tobacco Control*).
- Wspierać badania nad oraz opracowanie nowych szczepionek i lekarstw przeciwko chorobom zakaźnym i niezakaźnym, które dotyczą przede wszystkim kraje rozwijające się. Zapewnić dostęp do podstawowych lekarstw i szczepionek po przystępnej cenie, zgodnie z Deklaracją z Doha dotyczącą Porozumienia w Sprawie Handlowych Aspektów Praw Własności Intelektualnej i Zdrowia Publicznego (*Doha Declaration on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights and Public Health*), które potwierdza prawo krajów rozwijających się do korzystania w pełni z postanowień Porozumienia w Sprawie Handlowych Aspektów Praw Własności Intelektualnej (*Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights – TRIPS Agreement*) w zakresie swobody ochrony zdrowia publicznego i w szczególności zapewnienia wszystkim dostępu do lekarstw.
- Znacznie zwiększyć finansowanie ochrony zdrowia, jak również nabór, rozwój, szkolenie i utrzymanie pracowników opieki zdrowotnej w krajach rozwijających się, szczególnie w tych najmniej rozwiniętych oraz małych rozwijających się państwach wyspiarskich.
- Wzmocnić zdolność wszystkich krajów, szczególnie państw rozwijających się, w dziedzinie wczesnego ostrzegania, redukcji ryzyka oraz zarządzania krajowym i globalnym ryzykiem w obszarze zdrowia.

Fakty

Zdrowie dzieci

- Każdego dnia umiera o 17,000 mniej dzieci niż w roku 1990. Jednak nadal co roku ponad 6 milionów dzieci umiera przed ukończeniem piątego roku życia.
- Od 2000 roku szczepienia przeciw odrze zapobiegły 15,6 milionom zgonów.

- Pomimo dokonanego ogólnoświatowego postępu, w Afryce Subsaharyjskiej i Azji Południowej stale wzrasta współczynnik umieralności wśród dzieci. Cztery na pięć zgonów dzieci poniżej piątego roku życia ma miejsce w tych regionach.
- Prawdopodobieństwo śmierci przed ukończeniem piątego roku życia jest dwukrotnie większe w przypadku dzieci urodzonych w rodzinach ubogich, niż w przypadku dzieci urodzonych w zamożniejszych rodzinach.
- Dzieci posiadające wykształcone matki, nawet takie które ukończyły tylko szkołę podstawową, mają większą szansę na przeżycie niż dzieci matek bez żadnego wykształcenia.

Zdrowie matek

- Od 1990 roku śmiertelność okołoporodowa spadła prawie o połowę.
- W Azji Wschodniej, Afryce Północnej i Azji Południowej śmiertelność okołoporodowa zmniejszyła się o około dwie trzecie.
- Jednak wskaźnik umieralności matek - liczba matek, które nie przeżyły porodu w porównaniu do liczby, które go przeżyły - w regionach rozwijających się jest wciąż 14 razy większy niż w regionach rozwiniętych.
- Coraz więcej kobiet otoczonych jest opieką przedporodową. W regionach rozwijających się wskaźnik dostępu do opieki przedporodowej wzrósł z poziomu 65% w 1990 r. do poziomu 83% w 2012 r.
- Tylko połowa kobiet w regionach rozwijających się jest objęta odpowiednią opieką zdrowotną.
- W większości regionów rozwijających się zmalała liczba nastolatków mających dzieci, lecz postęp pod tym względem zmniejsza się. W latach 1990. nastąpił duży wzrost stosowania środków antykoncepcyjnych, z kolei w latach 2000. nie odnotowano tak dużego wzrostu.
- Coraz więcej kobiet ma dostęp do świadczeń z zakresu planowania rodziny, jednakże zapotrzebowanie na takie usługi wzrasta w dość szybkim tempie.

HIV/AIDS

- Do końca 2014 roku 13,6 miliona osób skorzystało z terapii antyretrowirusowej.
- Szacuje się, że w 2013 roku liczba nowych zakażeń wirusem HIV wynosiła 2.1 miliona. To o 38% mniej niż w 2001 roku.
- Do końca 2013 roku szacunkowa liczba osób żyjących z HIV wynosiła 35 milionów.
- Do końca 2013 roku ponad 240,000 dzieci zostało zakażonych wirusem HIV.
- Od 2001 roku liczba nowych zakażeń HIV wśród dzieci zmalała o 58%.
- Na całym świecie dorastające dziewczęta i młode kobiety doświadczają nierównego traktowania ze względu na płeć, wykluczenia, dyskryminacji i przemocy, co zwiększa ryzyko zakażenia się przez nie wirusem HIV.

- Na całym świecie HIV/AIDS jest główną przyczyną śmierci wśród kobiet w wieku reprodukcyjnym.
- Od 2004 roku liczba zgonów z powodu gruźlicy wśród ludzi żyjących z wirusem HIV zmalała o 36%.
- W 2013 roku odnotowano 250,000 zakażeń wirusem HIV wśród nastolatków, z których 2/3 przypadły na dziewczęta.
- W Afryce AIDS jest główną przyczyną śmierci wśród dorastającej młodzieży pomiędzy 10. a 19. rokiem życia. AIDS jest na drugim miejscu wśród przyczyn zgonów na całym świecie.
- W wielu przypadkach nie jest przestrzegane prawo dziewcząt do zachowania intymności i nietykalności cielesnej - wiele z nich informuje, że pierwsze doświadczenia seksualne były na nich wymuszone.
- W 2013 roku 2,1 miliona nastolatków było zarażonych wirusem HIV.
- W latach 2000 – 2015 udało się zapobiec ponad 6,2 miliona zgonów z powodu malarii, przede wszystkim wśród dzieci poniżej piątego roku życia w Afryce Subsaharyjskiej. Szacuje się, że światowy wskaźnik zachorowalności obniżył się o 37%, a wskaźnik umieralności o 58%.
- Szacuje się, że w latach 2000 – 2013 zapobieganie, diagnoza i leczenie gruźlicy uratowało życie 37 milionów ludzi. Z kolei w latach 1990 – 2013 wskaźnik zgonów na gruźlicę obniżył się o 45%, a wskaźnik chorobowości o 41%.

Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie

<http://www.unic.un.org.pl>

(czerwiec 2016 r.)

